
**TAPATURMA-ASIOIDEN
MUUTOKSENHAKULAUTAKUNNAN
TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA
2019**

TEHTÄVÄT

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunta on ensimmäisen asteen muutoksenhakuelin, joka käsittelee työtapaturma- ja ammattitautilainsäädännön ja muun lakisääteisen tapaturmavakuutuksen piiriin kuuluvia valitusasioita. Muutoksenhakulautakuntaan valitetaan vakuutuslaitosten päätöksistä, jotka koskevat lähinnä työntekijöiden, yrittäjien ja maatalousyrittäjien työtapaturmia; ja ammattitauteja, asevelvollisten sotilastapaturmia ja palvelussairauksia. Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan päätöksestä voi valittaa vakuutusoikeuteen.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunta on riippumaton toimielin. Valtioneuvosto nimittää muutoksenhakulautakunnan jäsenet viideksi vuodeksi kerrallaan. Muutoksenhakulautakunnan nykyinen toimikausi on 14.1.2016 – 13.1.2021.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan tehtävistä, kokoonpanosta ja toiminnasta on säädetty tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetusta laissa.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnassa käsiteltäviä asioita ratkaisevat ensiasteena seuraavat vakuutuslaitokset

v. 2019:

- Försäkringsaktiebolaget Alandia
- A-Vakuutus Oy
- Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia
- Folksam Vahinkovakuutus Oy (Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia ostanut Folksam Vahinkovakuutus Oy:n ja Folksam sulautunut Fenniaan 1.5.2019)
- If Vahinkovakuutusyhtiö Oy (If Vahinkovakuutus Oyj, Suomen sivuliike
- LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö
- Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela)
- Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö
- Protector Forsikring ASA, Suomen sivuliike
- OP Vakuutus Oy 30.5.2019 saakka, Pohjola Vakuutus Oy 1.6.2019 alkaen
- Tapaturmavakuutuskeskus (TVK)
- Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva
- Valion Keskinäinen Vakuutusyhtiö
- Valtiokonttori
- Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag

HALLINTO

Muutoksenhakulautakunnassa hallintojaosto käsittelee hallintoon, taloushallintoon sekä esittelijöiden nimityksiin liittyviä asioita. Hallintojaostoon kuuluvat puheenjohtaja, varapuheenjohtajat sekä yksi työnantaja-, yksi työntekijä- ja toimihenkilöjärjestöjen ja yksi maatalousyrittäjien järjestöjen ehdotuksesta nimitetty jäsen. Toimintavuonna hallintojaosto piti kokouksen 6 kertaa.

Muutoksenhakulautakunnan täysistunto vahvistaa tilinpäätöksen ja myöntää hallintojaostolle vastuuvapauden. Täysistunto kokoontui kerran vuoden 2019 aikana.

VALITUSASIOIDEN KÄSITTELY

Muutoksenhakulautakunnassa käsiteltävien asioiden vireille kirjaamisesta sekä päätösten postittamisesta huolehtii toimiston henkilöstö. Asioiden valmistelusta huolehtivat valmistelijat ja esittelijät. Muutoksenhakulautakunta ratkaisee asioita kolmessa jaostossa. Jaostoon kuuluu lainoppinut puheenjohtaja, lääkärin, lakimiesjäsen ja kaksi työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevaa jäsentä, joista toinen on työnantajajärjestöjen ehdotuksen perusteella nimitetty jäsen ja toinen työntekijä- ja toimihenkilöjärjestöjen ehdotuksen perusteella nimitetty jäsen sekä maatalousyrittäjäjärjestön ehdotuksen perusteella nimitetty jäsen.

Asiat ratkaistaan pääsääntöisesti kirjallisen aineiston perusteella ja päätökset tehdään jaoston istunnossa esittelijän esityksestä. Muutoksenhakulautakunta voi asianosaisen pyynnöstä järjestää suullisen käsittelyn tai järjestää sen itse viran puolesta. Suullinen käsittely järjestetään silloin, kun muutoksenhakulautakunta pitää sitä tarpeellisena ratkaistavan asian selvittämiseksi. Toimintavuonna ei järjestetty yhtään suullista käsittelyä. Muutoksenhakulautakunnan päätöksiin voi joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta hakea muutosta vakuutusosastolta. Muutoksenhakulautakunnan käsittely ja päätökset ovat asianosaisille maksuttomia.

Muutoksenhakulautakunnan jaostot kokoontuivat kesä- ja joulutaukoja lukuun ottamatta viikoittain. Jaostoilla oli v. 2019 istuntoja yhteensä 127.

Muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai jaosto voi määrätä jaostossa käsiteltävänä olevan asian ratkaistavaksi vahvennetussa jaostossa yhdenmukaisen tulkinnan varmistamiseksi. Jaostoon kuuluvat puheenjohtaja, varapuheenjohtajat sekä asiaa aikaisemmin käsitelleen jaoston jäsenet. Vahvennettu istunto kutsuttiin koolle 12 kertaa toimintavuoden aikana ja sen istunnoissa käsiteltiin 16 asiaa.

Muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ratkaisee eräitä asioita yksin ilman jaosta: valituksen tai poistohakemuksen peruuttaminen, valituksen tai hakemuksen tutkimatta jättäminen, uuden selvityksen johdosta asian palauttaminen kokonaisuudessaan vakuutuslaitokselle, täytäntöönpanon keskeyttämistä koskeva asia sekä päätös hakemuksesta, joka koskee tietojen tai asiakirjojen tiedoksisaantia oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetun lain (381/2007) nojalla tai pyynnöstä, joka koskee tiedon antamista asiakirjasta viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) nojalla.

JÄSENET

Muutoksenhakulautakuntaan kuuluu päätoiminen puheenjohtaja, kaksi sivutoimista varapuheenjohtajaa ja 15 varsinaista jäsentä sekä heidän varajäsenensä ja puheenjohtajien yhteinen varajäsen.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan jäsenet 2019
<p>Puheenjohtaja</p> <p>Oikeustieteen kandidaatti Mika Mänttari, varajäsen oikeustieteen kandidaatti Petteri Immonen</p>
<p>Varapuheenjohtajat</p> <p>Oikeustieteen tohtori, varatuomari Pauli Ståhlberg, varajäsen oikeustieteen kandidaatti Petteri Immonen</p> <p>Varatuomari Irene Luukkonen, varajäsen oikeustieteen kandidaatti Petteri Immonen</p>
<p>Lakimiesjäsenet</p> <p>Oikeustieteen kandidaatti Riitta Kokko-Herrala, varajäsen oikeustieteen maisteri Kaisa-Liisa Laine.</p> <p>Oikeustieteen kandidaatti, varatuomari Hannu Ijäs, varajäsen oikeustieteen kandidaatti Virva Walo</p> <p>Oikeustieteen kandidaatti Olli Häkkinen, varajäsen oikeustieteen kandidaatti Seija Jalkanen</p>
<p>Lääkärjäsenet</p> <p>Lääketieteen lisensiaatti, kirurgian, ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri Matti Karjalainen, varajäsen neurologian erikoislääkäri, neurologisen kuntoutuksen professori ja osastonylilääkäri Aarne Ylinen</p> <p>Lääketieteen ja kirurgian tohtori, ortopedian ja traumatologian dosentti Ole Böstman, varajäsen lääketieteen tohtori sekä kirurgian, ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri Mickael Parviainen</p> <p>Lääketieteen tohtori, dosentti, sisätautien ja työterveyshuollon erikoislääkäri Panu Oksa, varajäsen korvatautien ja työterveyshuollon erikoislääkäri LL, HLL Soile Jungewelter</p>
<p>Työnantajakeskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätyt jäsenet:</p> <p>Lainopillinen asiamies Mikko Nyssölä, varajäsen asiantuntija Minna Etu-Seppälä</p> <p>Johtava asiantuntija Vesa Rantahalvari, varajäsen asiantuntija Mika Susi 31.10.2019 asti</p> <p>Lakiasianjohtaja Markus Äimälä, varajäsen asiantuntija Katja Leppänen</p>
<p>Työntekijä- ja toimihenkilökeskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätyt jäsenet</p> <p>Päälakimies Timo Koskinen, varajäsen työllisyysasioiden päällikkö Pirjo Väänänen</p> <p>Johtava asiantuntija Hanna-Maija Kause, varajäsen vastaava lakimies Jaana Meklin</p> <p>Lakimies Inka Douglas, varajäsen eläke- ja sosiaaliturva-asioiden asiantuntija Samppa Koskela</p>

Maatalousyrittäjäkeskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätyt jäsenet

Lakimies Maire Lumiaho, varajäsen johtaja Timo Sipilä

Asiantuntija Marja Tallavaara, varajäsen maitoasiamies Ilkka Pohjamo

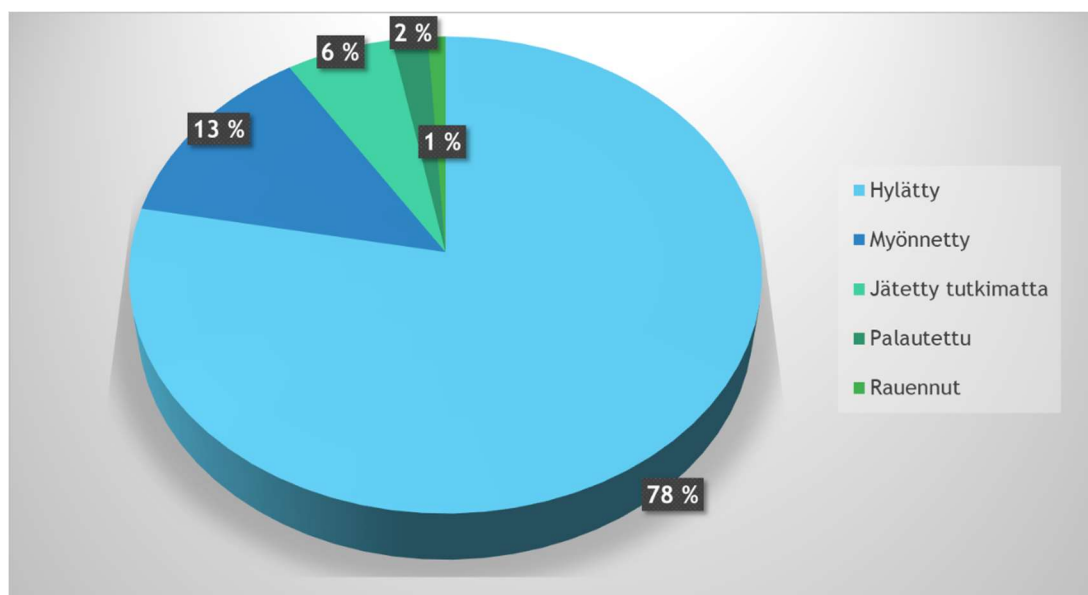
Lakimies Mikaela Strömberg-Schalin varajäsen asiantuntija Leena Suojala

RATKAISUTOIMINTA

Vuonna 2019 muutoksenhalulautakuntaan saapui 3 741 asiaa, mikä on 552 asiaa vähemmän kuin v. 2018. Muutoksenhakulautakunta antoi päätöksen 4 192 asiassa, mikä on 34 enemmän kuin vuonna 2018. Seuraavalle vuodelle siirtyi 2 509 ratkaisematonta asiaa, mikä on 425 asiaa vähemmän kuin vuoden 2018 lopussa.

vuosi	saapunut	käsitelty	muutettu %	hylätty %	käsittelyaika pv	vireillä vuoden lopussa
2010	5 134	5 547	10	83	200	2336
2011	5 219	5 007	11	83	184	2573
2012	4 852	5 222	12	81	183	2205
2013	4 902	4 609	11	83	184	2 493
2014	5 036	4 369	13	79	219	3 189
2015	4 588	5 289	14	79	234	2 488
2016	4 460	4 766	12	79	185	2 204
2017	4 730	4 189	15	77	207	2 765
2018	4 293	4 149	15	76	240	2 934
2019	3 741	4 192	13	78	255	2 509

Ratkaisut v. 2019

Lautakunnassa vakuutuslaitoksen päätöstä muutettiin 13 %:ssa tapauksista ja vakuutuslaitokselle uudelleen käsiteltäväksi palautettiin 2 % tapauksista. TyTAL:n mukaisia valituksia tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnalle oli yhteensä 3 199, ja näiden johdosta tehtiin itseoikaispäätöksiä 189 (5,91 %). TapVakL:n mukaiset yhteismäärät olivat seuraavat: valituksia 703, itseoikaispäätöksiä 36 (5,12 %). Vakuutusosikeudelle valituksia osoitettiin yhteensä 626 (TyTAL: 357; TapVakL: 269). Näiden johdosta on annettu 10 itseoikaispäätöstä.

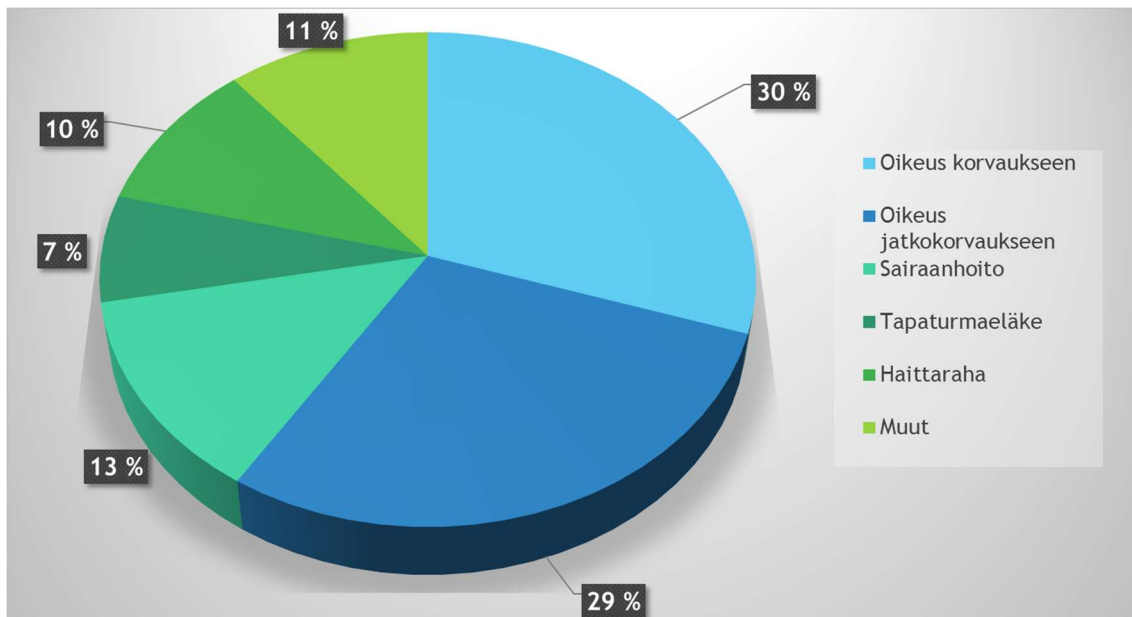
Lääketieteellisten asioiden osuus oli 84 % ja lainopillisten 16 %, mikä vastaa näiden asioiden suhteellista osuutta aikaisempina vuosina.

Perustevalituksia ja laiminlyöntikorotusta koskevia asioita ratkaistiin yhteensä 20 kpl. Poistohakemuksia käsiteltiin 18 kpl. Julkisuusasioissa ei annettu yhtään päätöstä vuonna 2019. Muutoksenhakulautakunnassa järjestettiin yksi suullinen käsittely vuonna 2019.

Vuonna 2019 ratkaistuista asioista noin n. 80 % oli 1.1.2016 voimaan tulleen työtapaturma- ja ammattitautilain sekä maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisia korvausasioita.

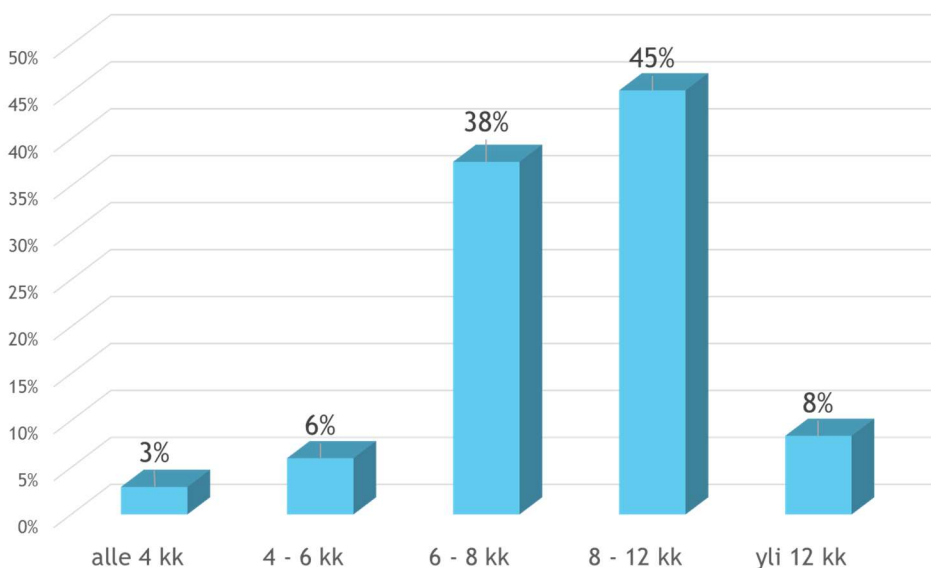
Muutoksenhakulautakunnan päätöksestä valitettiin edelleen vakuutusosikeuteen vajaassa 20 %:ssa tapauksista. Vuonna 2019 vakuutusosikeudessa ratkaistiin 821 muutoksenhakulautakunnan päätöksestä tehtyä valitusasiaa, joissa muutosprosentti oli 13,5 (vuonna 2018 muutosprosentti oli 14).

Käsittelyt asiaryhmät v. 2019

Käsitellyistä asiaryhmistä suurimman osan muodostivat ne valitukset, jotka koskivat oikeutta korvaukseen (30 %) ja oikeutta jatkokorvaukseen (29 %). Näissä asioissa oli tyypillisesti kysymys siitä, onko vahinkotapahtuma sattunut korvattavissa olosuhteissa, onko vahinkotapahtumasta aiheutunut ylipäänsä korvattavaa vammaa, tai ovatko pitkittyneet oireet syy-yhteydessä korvattuun vahinkotapahtumaan.

Käsittelyaika v. 2019

Muutoksenhakulautakunnassa käsiteltyjen asioiden (4 192 kpl) keskimääräinen käsittelyaika oli 255 päivää (8,5 kuukautta).

Käsittelyajan pidentyminen edellisestä vuodesta johtuu pääosin sähköisen projektin käyttöönottoa edeltävästä suunnittelu-, koulutus- ja testaustyöstä, johon osallistui lautakunnan esimiesten lisäksi henkilöstöä.

TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Keväällä 2016 aloitettua tapaturma-asioidenmuutoksenhakulautakunnan ja työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan yhteistä projektia lautakuntien ratkaisutoiminnan saattamiseksi digitaaliseen muotoon jatkettiin keskittyen ennen käyttöönottoa tapahtuviin testaukseen, koulutukseen ja ohjeistukseen. Sähköinen asianhallintajärjestelmä otettiin käyttöön marraskuussa 2019. Käyttöä jatketaan jälkeenkäin kehitystyö jatkuu edelleen.

EU:n tietosuoja-asetuksen voimaantuloon johdosta lautakuntaan on nimitetty tietoturvavastaava sekä tietoturvaryhmä. Tietoturvaryhmä on ohjeistanut ja kouluttanut henkilöstöä tietoturva-asioissa sekä käsitellyt lautakunnassa tapahtuvia tietoturvapoikkeamia.

Muutoksenhakulautakunnan edustajat osallistuivat vakuutusosoikeuden sekä muiden muutoksenhakulautakuntien (opintotuen muutoksenhakulautakunta, sosiaali-asioiden muutoksenhakulautakunta, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta) yhteisiin kokoontumisiin.

TIEDOTTAMINEN

Muutoksenhakulautakunnan kotisivuilla www.tapaturmalautakunta.fi kerrotaan muutoksenhakulautakunnan toiminnasta, annetaan ohjeita muutoksenhakijoille ja tietoa tapaturmavakuutuksesta. Internet-sivujen kautta voi antaa palautetta koskien muutoksenhakulautakunnan toimintaa ja palveluja sekä www-sivuja. Kotisivuilla olevista tiedoista suurin osa on käännetty myös ruotsiksi ja englanniksi. Sivuilta löytyy muutoksenhakulautakunnan oikeustapausrekisteri, johon on viety muutoksenhakulautakunnan ratkaisuja vuodesta 2003 lähtien.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja on osallistunut Tapaturmavakuutuskeskuksen järjestämään seminaarin paneelikeskusteluun laintulkinta-asioista.

KUSTANNUKSET

Muutoksenhakulautakunnan toiminta rahoitetaan lakisääteistä tapaturmavakuutusta harjoittavilta vakuutuslaitoksilta perittävillä oikeushallintomaksuilla. Oikeushallintomaksun suuruuden vahvistaa Finanssivalvonta.

Toteutuneet kokonaiskustannukset vuonna 2019 olivat 3 242 886 €. Suurin kuluerä (2 336 810 €) oli henkilökulut.

Kustannukset ratkaistua asiaa kohden v. 2019 olivat 774 €.

Ratkaisun kustannukset vuosina 2011 - 2019

(ilman rahan arvon muutoksen vaikutusta)

Ratkaisun kustannukset	€
2011	551
2012	571
2013	652
2014	743
2015	666
2016	661
2017	727
2018	767
2019	774

HENKILÖSTÖ

Henkilöstöön liittyviä vaihdoksia tapahtui jonkin verran vuoden 2019 aikana.

Yksi esittelijä irtisanoutui, yksi jäi äitiysvapaalle ja kaksi jäi virkavapaalle. Kaksi uutta esittelijää palkattiin määräaikaiseen työsuhteeseen ja kaksi esittelijää palasi töihin perhevapaalta. Yksi esittelijä piti isyysvapaata.

Yksi valmistelija irtisanoutui ja yksi uusi valmistelija palkattiin.

Toimistosta hallintoassistentin sijainen vaihtui v. 2019 aikana ja uusi henkilö palkattiin IT-assistentin nimikkeellä. Varsinainen hallintoassistentti jatkoi perhevapaata opintovapaalla.

Tiedot vuoden lopun tilanteessa	2019	2018
henkilöstö	34	33
henkilötyövuodet	32,8	32,6
keski-ikä	44	43,5
alle /yli 45-vuotiaat	19/15	18/15
vakinaiset / määräaikaiset	31/3	26/7
kokoaikaiset / osa-aikaiset	30/4	30/3
sairauspoissaolot pv / htv	7,7	7,5

Henkilöstön työterveyspalvelut on järjestetty Lääkärikeskus Aavan kanssa, jonka kanssa on yhteyshenkilöiden kanssa sovitut tapaamiset kaksi kertaa vuodessa. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma käydään läpi tapaamisissa ja sitä päivitetään tarpeen mukaan muulloinkin.

Henkilökunnalla on käytössään liikuntarahaa työkyvyn ylläpitämiseksi. Virkistystoimikunta järjesti vuoden aikana virkistyspäivän sekä muuta virkistystoimintaa.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan henkilöstö 31.12.2019	
Puheenjohtaja	Mika Mänttari
Hallintopäällikkö	Heta Ojanperä
Esittelijät	Saija Aaltonen (palkaton vapaa) Marko Ek Erno Kavander Tuija Lehtimäki Lauri Lepola (virkavapaalla) Markus Leppäkoski Lipponen Marjo Martti Pere Eija Piirilä Taina Rantanen Katja Ruokamo (perhevapaalla) Sami Sepponen Kaisa Seppänen Jussi Särkelä Päivi Suominen (johtava esittelijä) Katariina Tirri Ani-Maaria Viljamaa
Valmistelijat	Mari Eklund Riitta Heinälä (johtava valmistelija) Karita Kavonius Nina Lindroos Jaakko Malin Ville Orrenmaa Paula Pellikka Justus Pihlaja Anne Puukari Marjo Syrjä Milla Virolainen Sanne Wickström
Toimistohenkilökunta	Joonas Ahola (IT-assistentti) Raija Alatalo Pinja Hedman Anne Kosonen Paula Laakso Nina Lundell Mari Valakari (hallintoassistentti, perhevapaalla)

KOULUTUS

Muutoksenhakulautakunnan henkilöstö osallistui sähköisen käsittelyjärjestelmän käyttöönottoon valmistautumiseksi Varman avulla järjestettyyn koulutukseen.